

جمال شورش (فیلمساز) | عبدالله صمدی (فیلمساز) | محمد کاسبی (بازیگر) | رسول ملاقلی پور (فیلمساز) | شهریار بحرانی (فیلمساز) | پرویز شیخ طافی (فیلمساز) | داود میرباقری (فیلمساز) | جهانگیر الماسی (بازیگر) | پروانه معصومی (بازیگر) | امیر قویدل (فیلمساز) | ابراهیم حاتمی کیا (فیلمساز) | سلحشور (فیلمساز) | علی نصیریان (بازیگر) | مجید مجیدی (فیلمساز) | شهید آوینی (فیلمساز) | جواد اردکانی (فیلمساز)

تأملی بر سینمای اجتماعی

بازدارندگی با پمپاژ پلستی؟

یکی از آفت‌های سینمای اجتماعی در سال‌های اخیر، وفور تولید آثاری است که تابوهای نظام اجتماعی و نظام زندگی را فاتحانه در مقابل دوربین به نمایش می‌گذارد. به حدی که زشتی‌های نهفته در تابو و ناهنجاری‌های اجتماعی در قالب امری واضح و بدیهی در ذهن مخاطب جلوه گر می‌شود. سینمای اجتماعی چندی سنت که با دفاع از زشتی‌ها و پلیدی‌ها از در دوستی و مسالمت با پلیدی‌ها در آمده است و دست دوستی به شیطان و امور شیطانی داده است. و غالباً این باعث شده من بعد از تماشای این قبیل فیلم‌ها مخاطب متعارض به معروفا شود و دفاع از منهیات را در پیش بگیرد. در این قبیل فیلم‌ها نمایش گناه، خیانت و فساد بسیار شایع شده است و جدای از ۹۰ دقیقه تحمل درد و فضاخت پایان تلخ و حس شکست بدترین دست آورد این سینماست. در این نوع نگاه نو یا موج نوی سینمای اجتماعی، فیلمساز به خودش حق می‌دهد جامعه‌ای را متهم به دروغ گوئی، فساد، خیانت و اعمال شنیع دیگر کند و در پایان مخاطب را با نوعی حس انزجار رها کند. شاید در این بین اهدافی وجود داشته باشد مانند حس بازدارندگی و عبرت آموزی که در بطن آن نطفه است اما چیزی که مسئله است نکالتی است که از چشم فیلمساز مغفول مانده است. در جوامعی مانند ایران که تفکر دینی حاکمیت پلانمذعی دارد و این تفکر دینی همواره حرمت‌ها و قداست‌هایی را در دایره نگاه خود دارد، بسیاری از موضوعات به حدی شنان بازدارندگی و شائبه آلودگی دارند، که پرداختن به آن نیز نوعی درگیری با کثیفی محسوب می‌شود. و مگر می‌شود در رسانه فراگیر و عمومی مثل سینما که در آن مخاطبانی از طیف‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی حضور دارند، برای برخی، قباحث گناه‌ها و حرمت‌ها مثل خیانت- شکسته شده باشد و برای عده‌ای دیگر نه؟ سوال اینجاست که در جایی که قبح بسیاری از مسائل حرام با نمایش بیش از حد آن‌ها شکسته می‌شود، آیا اصولاً انزجار و بازدارندگی اتفاق خواهد افتاد؟ مگر نه اینکه وقتی بطور مداوم امر حرام و آلوده به هوس نمایش داده شود، نوعی بی تفاوتی یا اباحه‌گرایی در مقابل امور نامشروع رخ می‌دهد؟

چرا باید با نشان دادن زشتی‌ها و پلستی و کثیفی‌ها بازدارندگی ایجاد کنیم؟ و آیا صرفاً با نگاه بازدارنده می‌توان به سمت خوبی حرکت کرد؟ هنرمند حقیقی، هم‌غوش زیبایی‌هاست. هنرمند جلوه‌گر جمال و کمال الهی است. جایی که حسن و نیکویی منظر هنرمند را پر می‌کند دیگر کاستی و زشتی جایگاهی ندارد. در حکمت هنر اسلامی بیان عیب‌ها و زشتی‌ها خود نوعی بی‌هنری است. چرا که شرور بالذات اصالتی در این عالم ندارد. در عالم امر بر زیبایی و خیر است. شتر امر عدمی است و وقتی ظهور می‌کند که زیبایی و خیر نباشد و برای هنرمند که نگاه حسن به وجه جمال الهیه دارد و تمام عالم برای او جلوه لطف و رحمت حضرت حق است و جز زیبایی چیزی نمی‌بیند. اصل بر زیبایی و خوبی در این عالم است. بدون شک نقصان‌ها، کاستی‌ها و شرورهایی در این عالم وجود دارد اما آن‌ها در نگاه انسان مسلمان هیچگاه اصل شناخته نمی‌شوند. انسانی که میل به پاکی دارد، زشتی و نقصان در او راهی پیدا نمی‌کند. وقتی که هنرمند قرار شد آینه دار حضرت حق گردد، در او جز زیبایی چیز دیگری جلوه نمی‌کند چرا که حضرت حق عین زیبایی و کمال است. انسان برای رشد و رسیدن به تکامل و پیوست با حق که منشأ همه زیبایی‌ها و خوبی‌هاست رسالت دارد بر سامان دادن و برطرف کردن آنچه به عنوان نقص و شر گاه جلوه می‌کند. حال، هنرمند مسلمان که قرار است پشتیبانی معرفتی کنما گذشته خود را داشته باشد، آیا از زشتی، میل به خوبی پیدا می‌کند یا اینکه مستقیم به سراغ زیبایی‌ها و حسن می‌رود؟ آیا باز هم با چنین رویکردی باید در سینمای اجتماعی تنها به دنبال زشتی‌ها، عیب‌ها و پدیی‌های جامعه بگردیم؟

عده‌ای در خصوص سینمای اجتماعی ایران بر این باورند که اصل نمایش مشکلات و ضعف‌ها و کاستی‌هاست... حال چرا صورت سوال را برعکس نکنیم، چرا نباید در سینمای اجتماعی وجوه مثبت و خوب جامعه هم به نمایش گذاشته شود؟ سینمای اجتماعی سالیهای اخیر ایران گواه این نکته است که در تمام این سال‌ها به صورت اپیدمی بیش از هر چیز پمپاژ زشتی و ناامیدی و گناه رواج پیدا کرده است. شأن هنرمند بالاتر از آن است که وجود پلستی و مشکلی پیدا کند بر سر آن فرود آید و تصویری زشت‌تر از آن چیزی که وجود دارد را به نمایش گذارد. هنرمند در مثال باید مانند زنبور سسل از ناپاکی و آلودگی دوری کند و هرچه از او حاصل می‌شود شهد باشد و شیرینی، حتی اگر به قیمت فرو خوردن زشتی و پلستی باشد! در این صورت است که محصولش نوسنداروی می‌شود برای التیام دردها و دور شدن از ناراحتی‌ها. سوال اینجاست که حال چرا با این همه حجم تولید در حوزه سینمای اجتماعی، آن طور که باید و شاید گره‌ای از مشکلات فرهنگی و اجتماعی جامعه باز نمی‌شود؟ چرا باید فیلم سینمایی مشخصی در سالیان گذشته توانسته باشد در خاطره هنری مردم ریشه بیاورد باشد و باعث جریان سازی اجتماعی شده باشد؟ آیا سینمای اجتماعی صرفاً با تزیین و بمپاژ بدی‌ها و با تارنکی‌ها و نا امیدي‌ها در جامعه، روند بدتر شدن ناهنجاری‌های اجتماعی را تسهیل نمی‌کند؟

ادامه دارد

امیرعلی زینلی مدیر اسبق سیمای اردوی و نماینده سابق معاونت برونمرزی در دفتر نمایندگی صدا و سیما در دهلی نو، دوباره مسئولیت مدیریت این سیما را در دست گرفته است. او که پیش از اعزام به هند سال‌ها مدیریت این شبکه را به عهده داشت، چهار سال پیش برای انجام مأموریتی مهم که قرار بود کار سیمای اردو را رونق دوباره‌ای ببخشد، راهی شبه‌قاره شد. وی دردل دفتر صدا و سیمای جمهوری اسلامی در دهلی، بخشی به نام «برون‌مرزی» تأسیس کرد و فعالیت‌های متعددی را در این بخش شکل داد. با این مدیر باسابقه در بخش برون‌مرزی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران گفت وگویی انجام داده‌ایم و از او درباره فعالیت‌های دفتر صدا و سیما در دهلی پرسیده‌ایم. شرح این گفت وگو را بخوانید:

* استراتژی اصلی سیمای اردوی شبکه سحر چیست؟

اول بخواهم به طور کلی مواضع خودمان را در برابر برنامه‌ها بیان کنم باید بگویم که ضمن آنکه

گفت وگو با امیرعلی زینلی مدیر سیمای اردوی شبکه جهانی سحر

وحدت شیعه و سنی؛ رسالت امروز رسانه‌های برون مرزی ایران

ساغر فروتن

تمام قوانین و استراتژی‌هایی که در صدا و سیمای جمهوری اسلامی برای برنامه‌سازی وجود دارد و به طور ویژه برای شبکه سحر و بخش برون‌مرزی در نظر گرفته‌شده، قواعد و روش‌های خاصی را هم برای سیمای اردو در پیش گرفتیم. به طور مثال توجه ویژه‌ای به دوستی و نزدیکی شیعه و سنی داشتیم از آنجایی که اغلب مخاطبان ما مسلمانان اهل سنت هستند این برای ما اهمیت خاصی داشت که بتوانیم خواسته‌ها و علاقه مندی‌های آن‌ها را هم در اولویت‌های کاری‌مان قرار دهیم. مثلا در برنامه‌ای که درباره نهج‌البلاغه ساختیم برای اولین بار از علمای اهل سنت دعوت کردیم و نظرات و عقاید آن‌ها را در درباره کتاب امام اول شیعیان جویا شدیم. «نهج‌البلاغه» دارای دو آیتم است. بخش اول برنامه شامل قرائت فرازهایی از کتاب نهج‌البلاغه به زبان عربی و با زیرنویس اردو است و در بخش دوم به تفسیر موضوعی بخش‌های قرائت‌شده پرداخته می‌شود. در این برنامه از حضور شش نفر کارشناسان و مفسرانی که همگی اهل سنت هستند، دعوت کردیم و بهره بردیم. به عنوان مثال، مستندی با موضوع محرم ساختیم که در آن از نگاه اهل سنت درباره دیدگاه‌های مسلمانان این مذهب اسلامی درباره نهج‌البلاغه تفسیر کردیم. شتر امر عدمی است و وقتی ظهور می‌کند که حسن و نیکویی منظر هنرمند را پر می‌کند دیگر کاستی و زشتی جایگاهی ندارد. در حکمت هنر اسلامی بیان عیب‌ها و زشتی‌ها خود نوعی بی‌هنری است. چرا که شرور بالذات اصالتی در این عالم ندارد. در عالم امر بر زیبایی و خیر است. شتر امر عدمی است و وقتی ظهور می‌کند که زیبایی و خیر نباشد و برای هنرمند که نگاه حسن به وجه جمال الهیه دارد و تمام عالم برای او جلوه لطف و رحمت حضرت حق است و جز زیبایی چیزی نمی‌بیند. اصل بر زیبایی و خوبی در این عالم است. بدون شک نقصان‌ها، کاستی‌ها و شرورهایی در این عالم وجود دارد اما آن‌ها در نگاه انسان مسلمان هیچگاه اصل شناخته نمی‌شوند. انسانی که میل به پاکی دارد، زشتی و نقصان در او راهی پیدا نمی‌کند. وقتی که هنرمند قرار شد آینه دار حضرت حق گردد، در او جز زیبایی چیز دیگری جلوه نمی‌کند چرا که حضرت حق عین زیبایی و کمال است. انسان برای رشد و رسیدن به تکامل و پیوست با حق که منشأ همه زیبایی‌ها و خوبی‌هاست رسالت دارد بر سامان دادن و برطرف کردن آنچه به عنوان نقص و شر گاه جلوه می‌کند. حال، هنرمند مسلمان که قرار است پشتیبانی معرفتی کنما گذشته خود را داشته باشد، آیا از زشتی، میل به خوبی پیدا می‌کند یا اینکه مستقیم به سراغ زیبایی‌ها و حسن می‌رود؟ آیا باز هم با چنین رویکردی باید در سینمای اجتماعی تنها به دنبال زشتی‌ها، عیب‌ها و پدیی‌های جامعه بگردیم؟

بیشتر دست پیدا کنیم. در حال حاضر با دو گروه دوبله آزاد در بمبئی و کراچی همکاری‌هایی داریم که از جمله نتایج این همکاری دوبله سریال «ولایت عشق» توسط گروهی است که در کراچی مستقراند. در بمبئی نیز سریال «مریم مقدس» در حال دوبله است. یک گروه آزاد دیگر شامل طلاب اردوزبان مقیم قم در این شهر، دوبله سریال «مردان آنجلس» را برای ما انجام دادند که با استقبال بینندگان روبه‌رو شد. افزون بر این هم مرکز صدا و سیمای قم هم در کار دوبله به ما کمک می‌کند که جدیدترین مورد آن، دوبله «از کرخه تا راین» است.

بیشتر دست پیدا کنیم. در حال حاضر با دو گروه دوبله آزاد در بمبئی و کراچی همکاری‌هایی داریم که از جمله نتایج این همکاری دوبله سریال «ولایت عشق» توسط گروهی است که در کراچی مستقراند. در بمبئی نیز سریال «مریم مقدس» در حال دوبله است. یک گروه آزاد دیگر شامل طلاب اردوزبان مقیم قم در این شهر، دوبله سریال «مردان آنجلس» را برای ما انجام دادند که با استقبال بینندگان روبه‌رو شد. افزون بر این هم مرکز صدا و سیمای قم هم در کار دوبله به ما کمک می‌کند که جدیدترین مورد آن، دوبله «از کرخه تا راین» است.

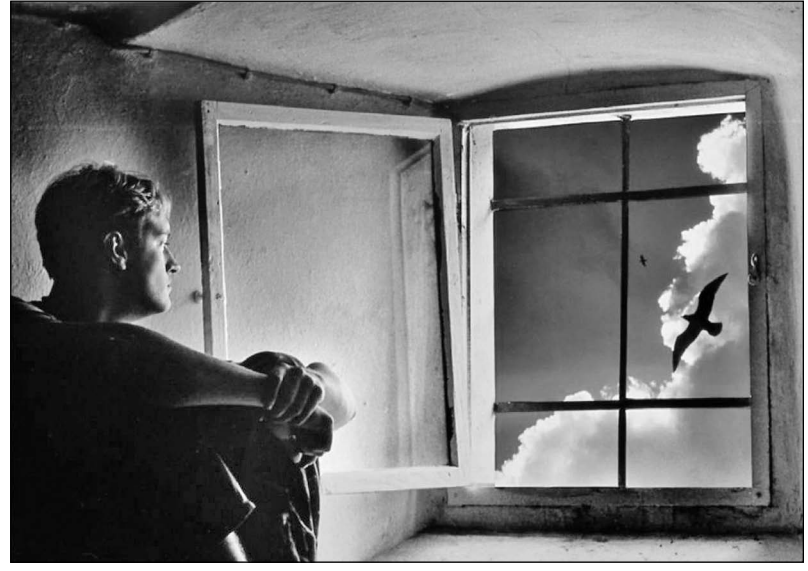
بیشتر دست پیدا کنیم. در حال حاضر با دو گروه دوبله آزاد در بمبئی و کراچی همکاری‌هایی داریم که از جمله نتایج این همکاری دوبله سریال «ولایت عشق» توسط گروهی است که در کراچی مستقراند. در بمبئی نیز سریال «مریم مقدس» در حال دوبله است. یک گروه آزاد دیگر شامل طلاب اردوزبان مقیم قم در این شهر، دوبله سریال «مردان آنجلس» را برای ما انجام دادند که با استقبال بینندگان روبه‌رو شد. افزون بر این هم مرکز صدا و سیمای قم هم در کار دوبله به ما کمک می‌کند که جدیدترین مورد آن، دوبله «از کرخه تا راین» است.

بیشتر دست پیدا کنیم. در حال حاضر با دو گروه دوبله آزاد در بمبئی و کراچی همکاری‌هایی داریم که از جمله نتایج این همکاری دوبله سریال «ولایت عشق» توسط گروهی است که در کراچی مستقراند. در بمبئی نیز سریال «مریم مقدس» در حال دوبله است. یک گروه آزاد دیگر شامل طلاب اردوزبان مقیم قم در این شهر، دوبله سریال «مردان آنجلس» را برای ما انجام دادند که با استقبال بینندگان روبه‌رو شد. افزون بر این هم مرکز صدا و سیمای قم هم در کار دوبله به ما کمک می‌کند که جدیدترین مورد آن، دوبله «از کرخه تا راین» است.

بیشتر دست پیدا کنیم. در حال حاضر با دو گروه دوبله آزاد در بمبئی و کراچی همکاری‌هایی داریم که از جمله نتایج این همکاری دوبله سریال «ولایت عشق» توسط گروهی است که در کراچی مستقراند. در بمبئی نیز سریال «مریم مقدس» در حال دوبله است. یک گروه آزاد دیگر شامل طلاب اردوزبان مقیم قم در این شهر، دوبله سریال «مردان آنجلس» را برای ما انجام دادند که با استقبال بینندگان روبه‌رو شد. افزون بر این هم مرکز صدا و سیمای قم هم در کار دوبله به ما کمک می‌کند که جدیدترین مورد آن، دوبله «از کرخه تا راین» است.

بیشتر دست پیدا کنیم. در حال حاضر با دو گروه دوبله آزاد در بمبئی و کراچی همکاری‌هایی داریم که از جمله نتایج این همکاری دوبله سریال «ولایت عشق» توسط گروهی است که در کراچی مستقراند. در بمبئی نیز سریال «مریم مقدس» در حال دوبله است. یک گروه آزاد دیگر شامل طلاب اردوزبان مقیم قم در این شهر، دوبله سریال «مردان آنجلس» را برای ما انجام دادند که با استقبال بینندگان روبه‌رو شد. افزون بر این هم مرکز صدا و سیمای قم هم در کار دوبله به ما کمک می‌کند که جدیدترین مورد آن، دوبله «از کرخه تا راین» است.

همیشه پای «عده‌ای» در میان است! دیکتاتوری را تعریف کنید و شکل آن را بشکند!

برایش دردرس می‌سازند و در کارش اختلال ایجاد می‌کنند! دو- با یک بازیگر بی‌حاشیه سینما و تلویزیون- که این روزها با ایفای نقش کوتاهی در فیلم «چ» درخشیده است- تماس می‌گیرم. وقتی از او درخواست گفت‌وگو برای روزنامه کیهان می‌کنم، با خوشحالی استقبالی می‌کند. گفت‌وگو را انجام می‌دهیم، اما چند روز بعد تماس می‌گیرد و عذرخواهی می‌کند. درخواستش این است که این ساخته شده بود) تحت فشارهای «عده‌ای» قرار گرفته و از بازی در این فیلم، مجبور به انصراف شده بود. این گونه اتفاقات شاید برای افرادی که خارج از گود نشسته و از مناسبات درون سینما خبر ندارند، کمی نامتعارف و غیرممکن به نظر برسد. اما برای اهالی سینما، ماجرابی آشنا و همیشگی است. کافی است، برخی از موارد مشابه که نگارنده در مقام روزنامه‌نگار با آن برخورد کردم را مرور کنیم تا با عمق مسئله بیشتر آگاه شویم: یک- با یکی از کارگردان‌های جوان سینما و تلویزیون گفت‌وگو می‌کنم. وی در حین گفت‌وگو، از فیلم «جدایی نادر از سیمین» و کارگردان آن، یعنی اصغر فرهادی انتقاد می‌کند. اما در پایان گفت‌وگو، تأکید می‌کند که این بخش‌های مصاحبه حتما حذف شود، چون اگر انتقادات او از فیلم «جدایی...» و فرهادی علنی شود، «عده‌ای» را بکشد! الف- ف

لطفا دیکتاتوری را تعریف کنید و شکل آن را بشکند!

الف- ف

رویدادها

وزارت ارشاد، تئاتر را به حال خود رها کرده است؟

شاید بی‌اغراق باشد اگر بگویم جمهوری اسلامی ایران تنها کشوری در جهان است که افرادی در حسین اقدام به عملی به صورت کاملاً آشکار و بدون هرگونه مزاحمتی، مدعی شدیدترین محدودیت‌ها برای انجام آن عمل از سوی حکومت می‌شوند؛ اقداماتی که هم در شرع و هم در قانون کاملاً محکوم هستند اما براحتی توسط برخی مدعیان انجام می‌گیرند و جالب آنکه فریاد «وا آزادی‌های ما» آن‌ها هم گوش فلک را پر کرده است. به گزارش رجانیزوز، تئاتر «هم هوایی» که این روزها در تالار حافظ تهران اجرا می‌شود، حکایت همین افراد است. ماجرای این نمایش درباره سه نسل از زنان ایرانی است که انقلاب اسلامی ایران زندگی آنان را نابود کرده و نهایتاً هم سرنوشت آنان یا به مرگ و اعدام می‌رسد یا مجبورند روی سنگ قبر همسرانشان برای تغییر این اوضاع دعا کنند! جالب است که در این تئاتر،

شاید بی‌اغراق باشد اگر بگویم جمهوری اسلامی ایران تنها کشوری در جهان است که افرادی در حسین اقدام به عملی به صورت کاملاً آشکار و بدون هرگونه مزاحمتی، مدعی شدیدترین محدودیت‌ها برای انجام آن عمل از سوی حکومت می‌شوند؛ اقداماتی که هم در شرع و هم در قانون کاملاً محکوم هستند اما براحتی توسط برخی مدعیان انجام می‌گیرند و جالب آنکه فریاد «وا آزادی‌های ما» آن‌ها هم گوش فلک را پر کرده است. به گزارش رجانیزوز، تئاتر «هم هوایی» که این روزها در تالار حافظ تهران اجرا می‌شود، حکایت همین افراد است. ماجرای این نمایش درباره سه نسل از زنان ایرانی است که انقلاب اسلامی ایران زندگی آنان را نابود کرده و نهایتاً هم سرنوشت آنان یا به مرگ و اعدام می‌رسد یا مجبورند روی سنگ قبر همسرانشان برای تغییر این اوضاع دعا کنند! جالب است که در این تئاتر،

نگاهی به فیلم «زندگی جای دیگری است» اثر منوچهر هادی

حکایت مرگ و زندگی از میانه سینمایی که جای دیگری است!

محمد قمی

روایت سبیل و ممتنع از موقعیتی که در سینمای جهان بسیار تکرار شده و نمونه‌های بدیعی از آن در خاطر تماشاگران باقی است

روایت سبیل و ممتنع از موقعیتی که در سینمای جهان بسیار تکرار شده و نمونه‌های بدیعی از آن در خاطر تماشاگران باقی است

روایت سبیل و ممتنع از موقعیتی که در سینمای جهان بسیار تکرار شده و نمونه‌های بدیعی از آن در خاطر تماشاگران باقی است

روایت سبیل و ممتنع از موقعیتی که در سینمای جهان بسیار تکرار شده و نمونه‌های بدیعی از آن در خاطر تماشاگران باقی است